

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

06/31.03.21
CAI
CAP

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel.: (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-2452 din 16.04. 2021

La nr.96 din 31 martie 2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr.29/2018 – art.5, 7, ș.a. și nr.121/2007 – art.10¹).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Ruslan FLOCEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
P.D.P. Nr.	934
"19"	04 2021
Ora	

1000 1000 1000

1000 1000 1000

1000 1000 1000

1000

1000

1000

1000 1000 1000

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7224 din 16.04.2021

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr.29/2018 - art.5, 7, ș.a. și nr.121/2007 - art.10/1)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pe pagina web a Parlamentului la 31 martie 2021, fiind asigurat accesul părților interesate la materialele proiectului, pentru a putea lua cunoștință și a prezenta sau expedia recomandări.

Spre efectuarea expertizei anticorupție, proiectul a fost transmis la 31 martie 2021. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă autorii au menționat că proiectul are drept scop optimizarea procedurii de delimitare a unor tipuri de bunuri imobile și în special a obiectivelor acvatice care sunt parte componentă a terenului proprietate publică, terenurile aferente pilonilor liniei electrice de tensiune înaltă (de la 35kV și mai mare), loturilor din întovăărișirile pomicole neprivatizate, loturile aferente caselor de locuit particulare și grădini suprafața cărora depășește cea prevăzută de legislația în vigoare, terenurile aferente caselor de locuit cu mai multe apartamente și economisirii surselor financiare bugetare.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea reglementărilor din Legea nr.29/2018 și Legea nr.121/2007 în ceea ce privește:

-) regimul juridic al bunurilor domeniului public;
-) bunurile imobile proprietate publică a statului;
-) bunurile imobile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale;
-) bunurile domeniului public al statului;
-) bunurile domeniului public al unităților administrativ-teritoriale;
-) competențele organului abilitat cu administrarea terenurilor proprietate publică a statului și delimitarea bunurilor imobile proprietate publică, etc.

Prin urmare, conchidem că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele statului și unităților administrativ-teritoriale referitor la delimitarea, administrarea și deetizarea proprietății publice. Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

În nota informativă sunt specificate: condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, principalele prevederi ale proiectului și modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.

Astfel, deși nota informativă nu conține toate compartimentele necesare potrivit cerințelor stabilite în anexa nr.1 la Legea nr.100/2017, totuși considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă a necesității promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

Nota informativă nu conține careva informație privind necesitatea unor cheltuieli suplimentare din bugetul de stat aferente realizării proiectului.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificată o incoerență a unei prevederi din proiect cu prevederile Legii nr.29/2018. Mai detaliat la acest aspect ne vom referi la compartimentul III din prezentul raport de expertiză anticorupție.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea Agenției Proprietăți Publice privind administrarea terenurilor proprietate publică a statului și delimitarea bunurilor imobile proprietate publică.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -	
La art.1 pct.2 alineatul 2 din proiect „se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins: [...]”	
Obiecții: Norma analizată se referă la completarea art.5 din Legea nr.29/2018 cu o nouă prevedere, fiind numerotată ca alin.(7). Însă articolul respectiv deja are șapte alineate. Chiar dacă prin proiect se propune expres completarea art.5 cu alin.(7) și nu substituirea alin.(7), suntem de părere că la publicarea proiectului ambiguitatea legată de numărul alineatului ar putea avea ca efect advers substituirea prevederii deja existente. În acest context, considerăm oportună renumerotarea alineatului cu care se propune completarea art.5 din Legea nr.29/2018.	
Recomandări: <i>Substituirea textului „alineatul (7)” cu textul „alineatul (8)”.</i>	
Factori de risc: <ul style="list-style-type: none">• Concurența normelor de drept	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none">• Generale

IV. Concluzia expertizei

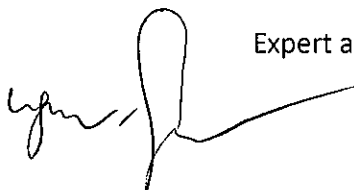
Proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.29/2018; Legea nr.121/2007) a fost elaborat de către este promovat de către un grup de deputați în Parlament, în scopul optimizării procedurii de delimitare a unor tipuri de bunuri imobile și în special a obiectivelor acvatice care sunt parte componentă a terenului proprietate publică.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la optimizarea procedurii de delimitare, administrare și deetatzare a proprietății publice.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție a fost identificat un conflict al normelor de drept. În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecției și recomandării din prezentul raport de expertiză anticorupție.

16.04.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghiu, Inspector principal